

«Айналайын» Тоқмансай бөбекжай-балабақшасы» МКҚК
Диагностика қорытындысы бойынша
хаттама № 1
Балалардың балабақшаға бейімделуі
(Ронжина А.С.)

Мақсаты: Балалардың балабақшаға бейімделу деңгейін анықтау. Бұл негізгі міндеттерді анықтайды.

-балалардағы стрестік жағдайларды жеңу

- импульсивтіліктің төмендеуі, шамадан тыс физикалық белсенділік, мазасыздық, агрессия,

-балалардың бір-бірімен қарым-қатынас жасау дағдыларын дамыту;

зейінін, қабылдауын, сөйлеуін, қиялын дамыту;

-ойын дағдысын, ерікті мінез-құлқын дамыту;

Жүргізілген уақыты: Қыркүйек айы, 2022ж

Тобы: «Балапан» кіші тобы

Қатысқан тәрбиеленушілер саны: 20 бала

Диагностика

№	Тәрбиеленушінің аты-жөні	Нәтиже өлшемдері	Қорытынды
1	Әлмырза Асылым Сералықызы	2,6	Бейімделудің жоғары деңгейі
2	Ескельдина Айша Саматқызы	3	Бейімделудің жоғары деңгейі
3	Ділмағамбет Айым Ақжолқызы	2,8	Бейімделудің жоғары деңгейі
4	Жанболат Айлин Алиқызы	3	Бейімделудің жоғары деңгейі
5	Жанболат Ерке Алиқызы	2,3	Бейімделудің орташа деңгейі
6	Жауғашар Зейнеп Романқызы	2,2	Бейімделудің орташа деңгейі
7	Канимкулова Зейнеп Серікқызы	3	Бейімделудің жоғары деңгейі
8	Қартбай Анель Бауыржанқызы	2,4	Бейімделудің орташа деңгейі
9	Кусакбай Аяна Арнұрқызы	2,6	Бейімделудің жоғары деңгейі
10	Нурмағанбетов Нурберген Нұралыұлы	3	Бейімделудің жоғары деңгейі
11	Ойлан Адия Дарханқызы	2,3	Бейімделудің орташа деңгейі
12	Парасат Нұрислам Салауатұлы	2,2	Бейімделудің орташа деңгейі
13	Сейітбағанбет Акерке Еркебұланқызы	3	Бейімделудің жоғары деңгейі
14	Сағындық Раяна Ернұрқызы	2,8	Бейімделудің жоғары деңгейі
15	ХайроллаНазира Бақбергенқызы	3	Бейімделудің жоғары деңгейі

16	Хайрош Арсен Амандықұлы	3	Бейімделудің жоғары деңгейі
17	Шымберген Жасмин Ертарғынқызы	2,2	Бейімделудің орташа деңгейі
18	Шоқан Мүсілім Елжанұлы	2,8	Бейімделудің жоғары деңгейі
19	Шоражан Мейірім Оңталапқызы	2,6	Бейімделудің жоғары деңгейі
20	Орынбасар Фируза Асланқызы	2,6	Бейімделудің жоғары деңгейі

Қорытындысы:

«Балапан» кіші тобында 6 (30%) тәрбиеленушіде орташа бейімделу анықталды,
14 (70%) тәрбиеленушіде жоғары бейімделу деңгейі анықталды.

Хаттама № 2

Мекеме: МКҚК «Айналайын» бөбекжай-балабақшасы

Тобы: «Қарлығаш» аралас тобы

Уақыты: қазан айы 2022ж

Тақырыбы: «Суреттерді есте сақтау» әдістемесі

Мақсаты: қысқаша көру ес көлемін анықтау

Тапсырма: балаға столдың үсітне 5 заттың суреті бейнеленген карточка ұсынылады. Ол бұл заттарды 1 минут ішінде қарап көруі тиіс. Осыдан кейін карточканы алып қойып, баладан өзінің есінде қалған суреттерді атап беру талап етіледі. Дұрыс аталған бейнелердің санына қарай нәтижелеріне баға қойылады. Есте сақтау қабілеті анықталады.

Даму деңгейлері: Жоғары деңгей – бала 5 затта атада; Орташа-жоғары деңгей – 4 затты атады; Орташа деңгей – бала 3 затты атады; Орташа-төменгі деңгей – бала 2 затты атады; Төменгі деңгей – бала 1 затты атады.

№	Аты-жөні	Деңгейі
1	Аймурзина Ұлсина Спартакқызы	Жоғары
2	Амирбаева Айқаракөз Айбекқызы	Орташа
3	Әскербек Ыбырай Нұрболатұлы	Төмен
4	Бауыржан Нұрболат Сәбитұлы	Орташадан жоғары
5	Берік Ұлдана Бекқызы	Орташа
6	Берік Ербақыт Бекұлы	төмен
7	Бердигалиева Айару Айбекқызы	Орташа
8	Бисембай Амиржан Ерланұлы	Орташадан жоғары
9	Боранбай Әділбек Нұртуғанұлы	Орташадан жоғары
10	Ескелдина Айлин Саматқызы	Орташа
11	Ерболатқызы Мариям	Орташа

12	Жалғасбаев Шынтас Дауренұлы	жоғары
13	Жанболат Жанерке Әлиқызы	Орташа
14	Жансерік Нұрсұлу Қасымқызы	Орташа
15	Жолдығали Асылжан Серікұлы	Орташа
16	Жоламанова Алима Шоқанқызы	Орташа
17	Қонақбай Сезім Асланқызы	Орташа
18	Қусақбай Зимфира Арнұрқызы	Орташадан жоғары
19	Қуанышқалиев Тураби Төлегенұлы	Орташадан жоғары
20	Қуанышқалиев Мансұр Төлегенұлы	Төмен
21	Нұрмағанбетова Ұлжан Нұралықызы	Орташа
22	Орынбасар Бақтияр Асланұлы	Орташадан жоғары
23	Парасат Ұлболсын Салауатқызы	Орташадан жоғары
24	Сарсенбай Әділбек Алтайұлы	Орташадан жоғары
25	Сарсенбай Қаракөз Сәкентайқызы	Орташа
26	Талғат Ержігіт Айболатұлы	төмен
27	Сарсенғалиева Аяна	Орташа

Хаттама №3

Мекеме: МКҚК «Айналайын» бөбекжай-балабақшасы

Тобы: «Қарлығаш» аралас тобы

Тақырыбы: «Не жоғалды?» әдістемесі

Уақыты: қазан айы 2022ж

Мақсаты: заттарды тұтас ұғыну (қабылдау) деңгейін анықтау

Тапсырма: балаға олардың кейбір бөлшектері жетіспейтін ойыншықтар бейнеленген суреттерді қарапкөріп, бұл ойыншықтардың қандай бөліктері жоғалғанын анықтау ұсынылады.

Даму деңгейлері

Жоғары деңгей – бала жетіспейтін барлық 5 деңгейді анықтады.

Ортаңғы деңгей – бала жетіспейтін 3 деңгейді атады.

Төменгі деңгей – бала жетіспейтін 1 бөлшекті атады немесе тапсырманы орындай алмады.

№	Аты-жөні	Жоғары деңгей	Ортаңғы деңгей	Төмен деңгей
1	Аймурзина Ұлсина Спартакқызы	+		
2	Амирбаева Айқаракөз Айбекқызы		+	
3	Әскербек Ыбырай Нұрболатұлы			+
4	Бауыржан Нұрболат Сәбитұлы		+	
5	Берік Ұлдана Бекқызы		+	
6	Берік Ербақыт Бекұлы			+
7	Бердигалиева Айару Айбекқызы		+	
8	Бисембай Амиржан Ерланұлы		+	
9	Боранбай Әділбек Нұртуғанұлы		+	

10	Ескелдина Айлин Саматқызы			+
11	Ерболатқызы Мариям			+
12	Жалғасбаев Шынтас Дауренұлы		+	
13	Жанболат Жанерке Әлиқызы		+	
14	Жансерік Нұрсұлу Қасымқызы		+	
15	Жолдығали Асылжан Серікұлы		+	
16	Жоламанова Алима Шоқанқызы		+	
17	Қонақбай Сезім Асланқызы		+	
18	Қусақбай Зимфира Арнұрқызы	+		
19	Қуанышқалиев Тураби Төлегенұлы	+		
20	Қуанышқалиев Мансұр Төлегенұлы			+
21	Нұрмағанбетова Ұлжан Нұралықызы	+		
22	Орынбасар Бақтияр Асланұлы		+	
23	Парасат Ұлболсын Салауатқызы		+	
24	Сарсенбай Әділбек Алтайұлы		+	
25	Сарсенбай Қаракөз Сәкентайқызы		+	
26	Талғат Ержігіт Айболатұлы		+	
27	Сарсенғалиева Аяна	+		

ХАТТАМА №4

Мекеме: МКҚК «Айналайын» бөбекжай-балабақшасы

Тобы: «Қарлығаш» тобы

Әдістеме: «Қиылған суреттер» әдістемесі

Өткізілген күні: 04-30.10.2022ж

Мақсаты: Аралас топ балаларының ойлау қабілетін диагностикалау

Барлығы: 27

Жұмыс уақыты: 2 минут

Нұсқау: Баланың алдына 2-3 бөліктен тұратын қиылған суреттерді кезекпен балаға ұсынылады. Бала қиылған бөлшектерден суретті құрастырып не бейнеленгенін айту керек.

Тапсырма бойынша нәтиже төмендегідей:

№	Тәрбиеленушінің аты-жөні	II бөлікті	III бөлікті	Ұпай саны	Денгейі
1.	Аймурзина Ұлсина Спартакқызы	+	+	2	Жоғары
2.	Амирбаева Айқаракөз Айбекқызы	+	+	1	Орта
3.	Әскербек Ыбырай Нұрболатұлы	-	-	0	Төмен
4.	Бауыржан Нұрболат Сәбитұлы	-	+	1	Орта
5.	Берік Ұлдана Бекқызы	+	+	2	Жоғары
6.	Берік Ербақыт Бекұлы	+	-	0	Төмен
7.	Бердигалиева Айару Айбекқызы	+	+	1	Орта

8.	Бисембай Амиржан Ерланұлы	+	+	1	Орта
9.	Боранбай Әділбек Нұртуғанұлы	+	+	2	Жоғары
10.	Ескелдина Айлин Саматқызы	+	+	1	Орта
11.	Ерболатқызы Мариям	-	-	0	Төмен
12.	Жалғасбаев Шынтас Дауренұлы	+	+	2	Жоғары
13.	Жанболат Жанерке Әлиқызы	+	+	2	Жоғары
14.	Жансерік Нұрсұлу Қасымқызы	+	+	1	Орта
15.	Жолдығали Асылжан Серікұлы	+	+	1	Орта
16.	Жоламанова Алима Шоқанқызы	+	+	1	Орта
17.	Қонақбай Сезім Асланқызы	+	+	1	Орта
18.	Қусақбай Зимфира Арнұрқызы	+	+	2	Жоғары
19.	Қуанышқалиев Тураби Төлегенұлы	+	+	2	Жоғары
20.	Қуанышқалиев Мансұр Төлегенұлы	-	-	0	Төмен
21.	Нұрмағанбетова Ұлжан Нұралықызы	+	+	2	Жоғары
22.	Орынбасар Бақтияр Асланұлы	+	+	2	Жоғары

23.	Парасат Ұлболсын Салауатқызы	+	+	2	Жоғары
24	Сарсенбай Әділбек Алтайұлы	+	+	2	Жоғары
25	Сарсенбай Қаракөз Сәкентайқызы	+	+	1	Орта
26	Талғат Ержігіт Айболатұлы	-	-	0	Төмен
27	Сарсенгалиева Аяна	+	+	1	Орта
	Қорытынды	Жоғары - 10 бала (37%) Орта - 12 бала (44.4%) Төмен - 5 бала (18.6%)			

2 балл - бала суретте не бейнеленгенін тапты және екі суретті де дұрыс құрастырып шықты

1 балл - бала бірнеше әрекеттен кейін барып дұрыс құрастырып шықты

0 балл - бала тапсырманы орындай алмады

2 балл-жоғары

1 балл-орта

0 балл-төмен

ХАТТАМА №5

Мекеме: МКҚК «Айналайын» бөбекжай-балабақшасы

Тобы: «Қарлығаш» аралас тобы

Әдістеме: «Қос суреттер» әдістемесі

Өткізілген күні: 04-30.10.2022

Мақсаты: Аралас топ балаларының зейін қабілетін диагностикалау

Барлығы: 27

Қатысқаны: 25

Жұмыс уақыты: 2 минут

Нұсқау: Баланың алдына 6 суреттен тұратын карточкалар қойылады. Осындай 6 карточка психологтың қолында болады. Психолог балаға бір-бірден суреттерді көрсетіп, дәл сондай карточканы тауып беруін сұрайды.

Тапсырма бойынша нәтиже төмендегідей:

№	Тәрбиеленушінің аты-жөні	Зейін деңгейі			Ұпай саны
		Жоғары	Орта	Төмен	
1.	Аймурзина Ұлсина	+			2
2.	Амирбаева Айқаракөз		+		1
3.	Әскербек Ыбырай		+		1
4.	Бауыржан Нұрболат		+		1
5.	Берік Ұлдана	+			2
6.	Берік Ербақыт			+	0
7.	Бердигалиева Айару	+			2

8.	Бисембай Амиржан	+			2
9.	Боранбай Әділбек		+		1
10.	Ескелдина Айлин		+		1
11.	Ерболатқызы Мариям			+	0
12.	Жалғасбаев Шынтас	+			2
13.	Жанболат Жанерке		+		1
14.	Жансерік Нұрсұлу				-
15.	Жолдығали Асылжан		+		1
16.	Жоламанова Алима		+		1
17.	Қонақбай Сезім				-
18.	Қусақбай Зимфира	+			2
19.	Қуанышқалиев Тураби	+			2
20.	Қуанышқалиев Мансұр		+		1
21.	Нұрмағанбетова Ұлжан	+			2
22.	Орынбасар Бақтияр		+		1
23.	Парасат Ұлболсын	+			2
24.	Сарсенбай Әділбек	+			2

25	Сарсенбай Қаракөз		+		1
26	Талғат Ержігіт		+		1
27	Сарсенғалиева Аяна	+			2
	Қорытынды	11 бала (44%)	12 бала (48%)	2 бала (8%)	Қатысқаны-25

2 балл-бала суреттерді дұрыс тауып, атауларын атады

1 балл-бала суреттерді дұрыс тапты, бірақ атауларын атай алмады.

0 балл-бала тапсырманы орындай алмады.

2 балл-жоғары

1 балл-орта

0 балл-төмен

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «балапан» кіші топ

Уақыты: 09.12.2022 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: геометриялық пішіндерді қайталау, салыстыруға жаттықтыру.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Жұбын тап»

Ойынның құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналастырылған пішіндер.

Ойын барысы:

Ойын барысы: Балаларға геометриялық пішіндер беріледі, балалар тура сондай түсті пішінді табады.

Қорытынды: Балалар екі бірдей геометриялық пішіндерді таба білді. Геометриялық пішіндерді атауда кей балаларда қателіктер болды. Балалардың ойлау қабілетін дамытатын ойын жаттығулар жүргізу.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 16.12.2022 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Балалардың өсімдіктер жөніндегі білімдерін бекіту, заттар арасындағы кеңістік байланыстарын анықтау дағдысын дамыту, өсу орнына қарай өсімдіктерді топтастыру. Балалардың өз бетінше ойлау қабілетін және белсенділіктерін дамыту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Не қайда өседі?»

Ойын барысы:

Бақ пен бақша салынған үлкен суреттердегі бос тор көздерге жеміс-жидектерді дұрыс орналастыру. Ойыншылар екі топқа бөлінеді. Бір топта бақтың суреті салынған, екінші топта бақшаның суреті салынған үлкен сурет болады. Суреттер астында бос тор көздер бар. Қобидашада үлестірмелі карточкалар жатады. Жүргізушінің белгісі бойынша балалар қобдишадағы үлестірмелі карточкаларды жарыса отырып, тор көздерге орналастырады. Олардың атауын атайды.

Қорытынды: балалар көкіністер мен жемістер арасын ажыратып көрсетіп берді және атауын атай алды. Қайда өсетінін қосымша сұрақтар арқылы дұрыс жауаптар айтылды. Екі топтың балалары ойынға белсене қатысты.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 20.12.2022 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: ауызша басты түстерді айтқызу, (сары,көк, қызыл, жасыл); түсіне қарай машиналарды орналастыру; үш басқа түстерден машиналарды ажырату.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Машиналарды гаражға қой»

Құрал–жабдықтар: кубиктер мен кірпіштер басты түстермен (көк, сары, жасыл, қызыл); түсіне қарай ажыратылған ойыншық машиналар.

Ойын барысы:

Егер сізде машина болса, балаға не үшін гараж керектігін есіне түсіріңіз. Гараж қандай болу керек? Машинаны гаражға қою үшін, нені ашу керек? Балаға әр түрлі түстегі құрлыс материалын көрсетіңіз. (2 түстен бастау керек–көк және сары, одан кейін қызыл және жасыл, түстерді көрсету. Бала қатесіз айтса балаға құралдармен және 4 түске бояй беруге болады.). Балаға кірпіштен гараж жасатыңыз. Құрылыстың бірнеше түрі бар (дайын құрылыс, мысал ретінде немесе баланы өз ойы бойынша). Балаға жолда тұрған машиналарды

көрсетіңіз. Әр машинаны көрсетіп, түсін қандай екенін сұраңыз. Егер бала сенімсіз жауап берсе, онда басқа нұсқалары бар: сіз машинаның түсін айта отырып, сол түстегі машинаны балаға іздету. Еденге бормен жолдың суретін салыңыз (ол тура немесе әр түрлі болуы мүмкін.). Балаға санамақты тыңдата отырып, ойнауын ескеру, осындай түстегі гаражды табу және машинаны гаражға қою (тура сол түсте). Нұсқалар: Ойынды басқа түстегі машинамен ойнатуды жалғастырыңыз, гараждың есігі машина түсімен бірдей болу керектігін естен шығармаңыз.

Қорытынды: Ойынға балалар қызыға қатысты. Әсіресе ұл балалар ойынды қызығушылықпен бастады. Түстер ойынша ойынның шартын балалар орындай алды.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: Балапан кіші тобы

Уақыты: 23.12.2022 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Шығармашылық ойлауды дамыту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Затты қалай қолдануға болады?»

Ойын барысы:

Балалар кез-келген затты аламыз (қалам, кітап және т.б.). Оны шеңбер бойымен тұрған әрбір ойыншы кезекпен қолына алып затты қайда қолдануға болатындығын айтады.

Қорытынды: Балалар заттық ұғым бойынша танымдық қабілетті дамыған. Әр заттың пайдалану ретін біледі. Балалардың сөздік қорларын дамытатын ойын тапсырмалар жүргізуге тәрбиешіге ұсыныс айту.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 26.12.2022 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Баланың өзін - өзі тануына, достарын бағалауға, құрметтеуге үйрету, досының айтқанын аяғына дейін тыңдауға, кез келген уақытта көмектесе білуге тәрбиелеу. Ойындар арқылы есте сақтау, ойлау қабілетін, сөздік қорын дамыту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Менің достарым»

Ойын барысы:

Дос, достық дегеніміз адамдар арасындығы жақсы қарым - қатынасты, бір - біріне деген сүйіспеншілік, жанашырлық сезімін айтамыз. Достар бір - бірін ренжітпейді, керісінше нағыз достар бір - бірін құрметтейді, сыйлайды, кешірімді болады.

Достық сезім тек қана адамдар арасында емес, ел мен елдің арасында да болады. Мысалы біздің Қазақстан Республикасы басқа мемлекеттермен достық қарым - қатынаста. Балалар сендер де бір - бірлеріңді ренжітпей тату - тәтті ойнасаңдар, бір - біріңе сыйлы болыңдар, сендерде де достық сезім пайда болады.

Ойын шарты: Балалар мен бір баланы суреттеп айтамын, сендер сол баланы табуларың қажет (ол кім?) 2 – 3 баланы суреттеп айту.

Қорытынды: Топтағы балалар бір-бірінің сипаттық көрінісін таба білді. Балалар топтағы достарымен қарым-қатынасы тығыз екені байқалды. Достық сөзінің мағынасын ашық айта білді.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 30.12.2022 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: қабылдау таным процесін дамыту. Балаларды шапшаңдыққа, ептілікке баулу.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Орамалды бірінші алу»

Ойын барысы:

Орамал жерде жатады. Музыка ойнағанда бәрі айналып жүреді, ал ән тоқтағанда бірінші болып біреуі алуы тиіс.

Қорытынды: Балалар ойынға белсене қатысты. Көңіл күйлері жоғарлады.

Топта жылдам шапшаң балалар белгілі болды.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 9.01.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін дамыту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Бір сөзбен айт»

Ойын барысы:

- 1.Кітап, д әптер, қалам -оқу құралы
- 2.Стол,отырғыш,диван- жиһаз
- 3.Кофта, юбка, шарф-киім
- 4.раушан, қызғалдақ,сирень-гүлдер
- 5.қайың,қарағай, шырша-терек
- 6.қарлығаш,торғай,аққу-құстар
- 7.шортан, сазан, алабұға- балықтар
- 8.орамжапырақ, сәбіз, қияр-көкөністер
- 9.апельсин, алмұрт, банан-жемістер

Қорытынды: Балалар ойындағы тапсырманы дұрыс орындай алды. Кезекпен кезек ортаға шығып көрсетілген суреттер бойынша дұрыс топтастырды.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 10.01.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Қолдың қимылын және үйлесімділігін дамыту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Достық»

Ойын барысы:

Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді)
Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу)

Бір,екі,үш,төрт,бес (шынашақиан бастап,саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу)

Қайтадан санауды бастаймыз. Бір,екі,үш,төрт,бес
Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз,демалтамыз).

Қорытынды: Барлық қатысушылардың көңіл күйлері көтерілді. Қимыл қозғалысты барлық балалар қайталады.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 16.01.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Балаларды қарсы мағынадағы сөздерді таба білуге үйрету; көлем, кеңістіктегі ара қатынас туралы білімдерін бекіту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Сөзді керісінше ата» сөздік ойыны

Ойын барысы:

Психолог көлемді, кеңістіктегі бағытты немесе сандық қатынасты анықтайтын сөзді атап, допты бір балаға лақтырады. Бала осы сөзге қарсы мәндес сөзді атап, допты қайтадан психологқа лақтырады (үлкен – кіші, кең – тар, ұзын – қысқа, биік – аласа, қалың – жұқа, сол жақта – оң жақта, жоғары – төмен, аз – көп, қалыңырақ – жұқарақ, ұзынырақ – қысқарақ, кеңірек – тарырақ, т.б.

Қорытынды: Балалар қарсы мәндес сөздерді айтуда толық түсіну үшін ұғымдар бойынша мысалдар айтылды. Допты барша балалар алып, келтірілген мысалдар бойынша ойынға толық қатысты.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 17.01.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Балаларға түстерді айыруға үйрету. Түстер арқылы өз үйлерін табуға үйрету, ажырату. Ұйымшылдықпен ойнауға тәрбиелеу.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Өз үйңді тап!»

Ойын шарты: а) Еденде бір-бірінен алшақ орналасқан 2 (обруч) шеңбер қойылады. 1 шеңбер ішінде картоннан қиылған шаршы, 2-шісінде-тіктөртбұрыш. Балалар осылайша 2 топқа бөлінеді. Психолог белгі бергенде әр ойыншы қолында ұстап тұрған пішіні бойынша шеңбердегі пішінмен бірдей, сәйкес келетін пішіні бар шеңберге кіру керек. Тиісті шеңберге дұрыс барды ма? Міне, психолог мұны тексереді.

Қорытынды: Балалар шапшаң қозғалып, ойынды қызықты қыла түсті. Балалар бір-біріне шатасып, геометриялық пішіндерді ажыратпай ойынның шартын орындауға асықты. Балаларды ептілікке, геометриялық фигураларды ажыратуға тәрбиешіге ұсыныс айтылды.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 23.01.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын Бұл қашан болады?

Ойын барысы:

Мақсаты: балаларды белгілі бір жыл жыл мезгіліне байланысты әңгіме немесе тақпақ түрінде берілген табиғат көріністерін салыстыруға білуге, үйрету, есту, ойлау қабілетін дамыту.

Қорытынды: балалар көкіністер мен жемістер арасын ажыратып көрсетіп берді және атауын атай алды. Қайда өсетінін қосымша сұрақтар арқылы дұрыс жауаптар айтылды. Екі топтың балалары ойынға белсене қатысты.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 24.01.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Заттарды танып бір сөзбен айтуға үйрету.

Ойынның құрал-жабдықтары: Ыдыстардың, ойыншықтардың, жануарлардың суреттері.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын. «Бір сөзбен айт»

Ойынның мазмұны: Балаларға әртүрлі суреттер беріледі, сол суреттің ішінен бірдей заттарды тауып бір сөзбен атайды
мысалы: ыдыстар, ойыншықтар, жануарлар.

Қорытынды: Балалар заттардың арасындағы мағыналас бірдей заттарды ажыратып көрсетіп берді және атауын атай алды. Тұрмыстық қажеттіліктері бойынша қосымша сұрақтар арқылы дұрыс жауаптар айтылды.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 30.01.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа ептілікке, ойлау қабілетін дамытуға арналған ойын;

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Дайын бол»

Ойын барысы: Балалар шеңбермен жүреді. Жүргізуші бір сөз айтады, ал балалар сол сөзді іс – қимылмен көрсетеді. Мысалы: қоян – секіреді, ат – шабады, құс – ұшады, ләйлек – бір аяғымен тұрады.

Қорытынды: Балалар әр қимылды дәл орындады. Ойын қызықты болуы үшін сөздер тез-тез айтылды. Соңында балалар өздері сөздерді атай бастады.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 31.01.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Қолдың қимылын және үйлесімділігін дамыту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Достық»

Ойын барысы:

Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу)

Бір,екі,үш,төрт,бес (шынашақиан бастап,саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу)

Қайтадан санауды бастаймыз. Бір,екі,үш,төрт,бес
Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз,демалтамыз).

Қорытынды: Балалар ойын жаттығуды қызығушылықпен ойнады. Барлық қатысушылардың көңіл күйлері көтерілді.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 06.02.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Балаларды бөлшектерден бүтін бір зат құрастыруға үйрету.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын « Шаршы құрастыр»

Ойын барысы: Балалар ақ шаршының үстіне бөліктерге бөлінген түрлі-түсті шаршыны құрастырып қояды. Бөлшектерден бүтін бір зат жасайды. Балалар қиналған жағдайда тәрбиеші оларға көмектеседі. Шаршының қанша бөліктен тұратынын санайды, құрастырылған шаршының түсін айтады. 1-нұсқа: әрбір бала өзі жеке жинайды. 2-нұсқа: шаршыны топ болып жинайды (қайсысы жылдам?). 3-нұсқа: жеке немесе топпен, кім тез бітсе, күрделірек түрін беру.

Қорытынды: Балалар ойынды қызыға орындады. Қанша бөліктен тұратын атап шаршының бөліктерін дұрыс құрастырды. Балалардың ойлау қабілетін дамытатын ойын жаттығулар жүргізу.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 07.02.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Балаларды бөлшектерден бүтін бір зат құрастыруға үйрету.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Үлкен және кішкентай доптар»

Ойын барысы:

Балалар орындыққа жартылай дөңгелене отырады. Психолог оларға қарама-қарсы отырып, балаларға қолдарындағы доптарын көрсетуді сұрайды. Балалар қолдарын алға созып, доптарды көрсетеді. Психолог көңілді түрде былай дейді: «Кішкентай доптар жолмен домалап кетті. Қараңдар олардың қалай жүгіргенін». Осыны айтады да аяғымен бірнеше рет тез-тез жер тепкілеп: «тымпыл, тымпыл, тымпыл!» - дейді. Балаларда соны істейді. Одан кейін психолог қимылын баяулатып былай дейді: «Үлкен доптар жолда тымпыл-тымпыл домалап бара жатыр». Психолог алдымен кішкентай доптар, одан кейін үлкен доптар жөніндегі тексті осылайша бірнеше рет айтады. Балалар оның артынан тез және баяу қимылдарды алмастыра қайталайды.

Қорытынды: Балалар айтылған әр сөзді мұқият тыңдап, қимылды баяу және тез қайталады. Балалардың қабылдау деңгейі және берілген белгі бойынша тапсырманы орындауы жақсы. Қызығушылықпен белсенділік танытты.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 13.02.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Ойлау қабілетін дамыту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Төрт құрылыс»

Ойын барысы:

Балалар шеңбермен тұрады. Психолог «су» - десе қолдарын алдына созады, «ауа» - дегенде жоғары көтереді, «от» дегенде екі қолын айналдырады «жер» дегенде қолдарын түсіреді. Кім шатасса сол ойыннан шығады.

Қорытынды: Ойынды балалар шапшаңдықпен ойнады. Қайталап атауда кейбір балалар шатасты. Балалардың қысқа мезгілде ойлау қабілетін дамытатын бұл ойын балалардың көңіл-күйін көтерді. Қимылды нұсқаулық бойынша қайталай алды.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 14.02.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Заттардың ерекшеліктерін анықтау қабілетін дамыту, тәжірибелік тапсырмаларды шешуде белгілі ережелерге бағынуға үйрету, осы ерекшеліктерді басқаларынан даралауға баулу, қарапайым әрекеттердің алгоритмдерін өз бетінше құрастыруға үйрету.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Көлік тас жолы»

Ойын барысы

I

Балалардың алдына 1 кестесі қойылады, ал еденге блоктар қойылады. Ойынның тапсырмасы: қалада (пішіндер) автокөліктер мен жаяу жүргіншілерге арналған жолдар салу.

Жолдардың салудың ережесі кестеде берілген.

Ондағы бағыттардың көмегімен блок қай түстің соңынан жүру керектігі көрсетілген. Балалар ережені саралап байқайды: қызыл блоктың соңында сары, сарының соңында көк, оның соңында қайтадан қызыл. Олар жолды қай блоктан бастайтындарын шешеді және жолды сала бастайды. Блоктарды кезекпен салады. Әр бала блоктарға жақындап, керекгін алып, жолға салады, кім қателікті байқаған болса, сол «тоқта» деп айтады да, қатені түзетеді. Ойын қайталанған жағдайда, жолды балалар кестеді көрсетілген басқа ережемен салады. Сонымен қатар балалар жолды блоктар мен тегіс фигуралардан да сала алады.

Жаттығуды әртүрлі ұйымдастыруға болады: барлық балалар бір жол салады; қатысушылар жұпқа бөлінеді және әрбір жұп өз жолын салады, әр бала өз жолын салады.

Жұппен болатын ойынға мынадай ереже енгізуге болады: кімде кім қате жіберетін болса, сол өзіне айып ртеінде фигураны қалтырады. Кімде айып фигурасы аз болса, сол жеңімпаз болады.

Балалар алдымен дайын ереже бойынша жол салады, кейіннен ережені өздері ойдан құрай алады. Ересектер ойын ережесін үнемі ауыстырып отырады (өзен арқылы өтетін көпір салу, моншақтарды жинау, қалың орманның арасынан соқпақ жол салу және т.б.).

II

Жолды салуға блоктардың екі ерекшеліктеріне бағытталатын ереже қолданылады

Балалардың қызығушылықтарын қолдау үшін ересектер әртүрлі ойын және тәжірибелік тапсырмалар ұсынады: Кай мен Гердаға қашуға көмектесу үшін Қар патшайымының сарайынан жол салу; қораптарға кәмпиттерді салу; Хауыз көшесіндегі Аңғалақтың шкафын жинастыру.

Ойын шарттарын алдымен ересектер ұсынады, ал соңынан мұндай шарттарды балалардың өздері ойлап табады.

III

Балалар үш ерекшелік – түсі, көлемі мен пішініне қарай жол (тізбек) салады (Ересектер балалардың белсенділіктері мен шығармашылықтарын марапаттай отырып, балаларды өз беттерінше жаңа ережелер, ойын тапсырмаларын ойлап табуға икемдейді.

Қорытынды: Ойын балаларға өте ұнады. 3 нұсқа бойынша ойындағы тапсырмаларды балалар орындай алды. Бірігіп жұмыс жасау балаларды ұйымшылдыққа баулиды. Топ болып жасаған жұмыс балалардың көңіл күйлерін көтерді. Берілген жағдайға байланысты бірігіп содан шыға алды.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 20.02.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: есте сақтау қабілетін дамыту

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Көңілді шеңбер»

Ойын барысы:

Балалар шеңбермен тұрады. Психолог «су» - десе қолдарын алдына созады, «ауа» - дегенде жоғары көтереді, «от» дегенде екі қолын айналдырады «жер» дегенде қолдарын түсіреді. Кім шатасса сол ойыннан шығады.

Қорытынды: Ойын кезінде балаларда байқағыштық белгісі айқындалды. Ойлау мен есте сақтау белгісі дамыды. Балалардағы өзгерістерді жылдам байқаған тапқан балалар да болды. Көңіл-күй мен бір-бірімен қарым-қатынасы жоғарлады.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 21.02.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: түстерді ажырата білуге, дұрыс түсті, затты таңдауға үйрету.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Үйлер және тулар»

Қолданылатын құрал –жабдықтар: мозайкалы қорап, онда 10-10-нан қызыл және ақ түсті мозайкалар. Сонымен қатар онда 3 жасыл, 2 көк және 3 сары басқа элементтер салынады. Бұлардың бұл тапсырмаға еш қатыстары жоқ.

Ойын барысы. Бала ең алдымен ақ мозайканы көрсетіп, бұл түспен үйлер болатындығын айтады. Ал, қызыл түспен тулардың болатындығын түсіндіреді. Содан кейін психолог үстелге «үйлерді», «туларды» үйдің үстіне қойып, баланы бұл тапсырманы бастауға рұқсат береді. Баланың міндеті түстерді дұрыс орналастыруы керек.

Ойын барысында баладан үйлер мен тулардың дұрыс орналастырғанын сұрай отыра оның бұл тапсырманы ұққанын немесе ұқпағанын біле алады.

Бұл тапсырманы орындау барысында саусақтарының, бұлшықеттеріне байланысты балалардың қимылдары келісінсіз болады. Бұл жағдайда психолог қолынан ұстап көмектеседі.

Қорытынды: Балалар түстер мен заттарды таңдауда қателіктер жібермеді. Ойын нұсқаулығы бойынша барлығын дұрыс орындады. Балалардың көңіл-күйі мен бір-бірімен қарым-қатынасы жоғарлады.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 27.02.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: есте сақтау қабілетін дамыту, шапшаң ойлау таным процесін дағдыландыру.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Орындықты тап»

Ойын барысы.

Балалар шеңберге тұрады. Әр бала өзінің жанындағы баланы есінде сақтап, қарап алуы керек. Жүргізушінің бірінші белгісі бойынша, бөлменің жан-жағына тарап кетеді (белгі: шапалақтау, барабан немесе бубенмен берілді). Екінші белгі бойынша шеңберге бастапқыда қай орында, кімнің қасында тұрғанын есінде сақтап, қайта шеңбер түзеді. Өз орнын тапқан балалар мадақталады, таба алмағандар ойыннан шығады.

Қорытынды: Балалар өз жанында тұрған балаларды жылдам таба алды. Көңілді ойын балаларға ұнады. Өз көршілерін таба алмай қателескен балаларда болды. Балалардың бір-бірімен қарым-қатынастары еркін болды.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 28.02.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Ойлауды дамытуға арналған ойын

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын « Ойлан да аяқта»

Ойын барысы.

- Лимон қышқыл, ал қант... (тәтті)
- Егер үстел орындықтан биік болса, онда орындық....(үстелден аласа)
- Екі, бірден көп, ал бір... (екіден аз)
- Сен аяғымен жүресін, ал затты ұстағанда немен ұстайсың...(қолмен)
- Егер Самал үйден Айманнан бұрын шықса, ал Айман...(кейін)
- Өзен арықтан терең, ал арық....(саяз)
- Бала үлкейіп, ер адам болады, ал қыз...(әйел адам)
- Пышақ та, әйнек те...(өткір)
- ат шабады, ал қарлығаш... (ұшады)
- ит үреді, ал қарға... (қарқылдайды)
- жылан жорғалайды, ал балық... (жүзеді)
- қасқыр ұлиды, ал қой... (маңырайды)

- түйе боздайды, ал жылқы... (кісінейді)

Балаларға доп лақтырылады. Допты қағып алып айтылған сөздердің мағынасына қарама-қарсы сөздерді айтуы қажет.

Қорытынды: Балаларға сөздердің мағынасын түсіну қиынға соқты. Мысалдар келтіріліп жеңіл сөздер айтылды. Әр заттың пайдалану және қолдану реттілігі мен оларға сай сипаттарды балалар түсінді.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 06.03.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; қабылдауын дамыту; ойынның ережесін сақтауға үйрету.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Өз үйінді тап»

Ойын барысы.

Балаларға түрлі-тісті дөңгелектер тарату, түсін атау. Үйлерін көрсету. Белгі бойынша балалар дөңгелектерінің түсі бойынша үлкен шеңберлерге тұра қалады. Үш жерде үш түрлі геометриялық пішіндер қойылады. Балалардың қолында әр түрлі пішіндер таратылып беріледі, әуен қосылады. Балалар әуен ырғағымен билейді, әуен тоқтаған кезде балалар қолдарындағы пішінге сәйкес пішінін тауып, қасына тұруы қажет. Осылай ойынды бірнеше рет қайталаймыз.

Қорытынды: Балалар түстерді ажырата алды және геометриялық пішіндерді таба алды. Ойынның ережесін сақтап толықтай орындады. Әуен ырғағымен көңіл күйлері көтерілді.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 07.03.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Балалардың қиялын дамыту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Жаңа ертегі»

Ойын барысы.

Психолог отырған балаларға ертегі кейіпкерлердін атайды. Суреттерін көрсетеді. Мысалы: кемпір, шал, түлкі, арыстан, тышқан т.б. Аталған кейіпкерлерді біріктіре отырып жаңа ертегі мазмұнын құрастырып айтуды ұсынады. Балалар ертегі құрастырады. Ең қызықты ертегі ойлап тапқан бала жүргізуші болып ойын жалғасады.

Қорытынды: Балаларға ұсынылған ертегі кейіпкерлер суреттерімен ертегі құрастыру өте қызық болды. Өз қиялдарын дамытып түрлі ертегі құрастырды. Ертегі әр түрлі желімен оқиғамен құрастырылды. Жағымды кейіпкерлермен балалар күлкілі ертегі ойлап шығарды. Ойлау, қиялдау таным процестерін және сөздік қорларын дамытатын ойын болды.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 13.03.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Суреттің жалғасын тап»

Ойынның құрал-жабдықтары: жартыға бөлінген суреттер

Ойын барысы.

Балалар үстелдің үстіндегі суреттердің екінші жартысын табады, затты атайды. Ұқсас заттарды топтастырады.

Қорытынды: Балалар берілген суреттердің жартысын таба алды. Жарты суретті толықтай бейнесін атап және оның пайдалану реттілігі жөнінде сұрақтарға жауап берді. Үлестірмелі суреттермен тапсырмалар балаларға ұнады.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 14.03.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету. Ойынға деген қызығушылықтарын арттыру.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Кім тез жинайды.»

Ойын барысы:

Психолог балаларға ойын шартын түсіндірдім. Себеттің сыртында алма мен қиярдың суреті жапсырылады. Алманың суреті бар себетке жемістер, ал қиярдың суреті бар себетке көкөністер салынады. Балалар екі топқа бөлініп тұрады. Психологтің белгісі бойынша балалар ойынды бастайды. Ойын соңында қай топ тез әрі дұрыс жинайды сол топ марапатталады. Ойынды топта я болмаса аулада ойнауға болады. Ойын 4-5 рет қайталанады.

Қорытынды:

Ойынға балалар қызығушылықпен қатысты. Көкіністер мен жемістерді топтастырып, ажырата алды. Екі топтың да себептері толы болды. Балалар ойын соңында жинаған жемістері мен көкіністерді атауымен оларға сипаттама берді.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 27.03.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Абстрактылау, сараптауға деген қабілетін дамыту; әрекеттерді орындау барасында ережені қатаң сақтауға баулу. Қарапайым фигуралардың сирек кездесетін, күрделі фигураға айналуларына көмектесу (қарапайым фигурадан күрделі жасау). Мұндай қайта жасаудың ережелері кестеге берілген. Әрбір фигураға арналған салу ережесі бар. Ересек адам сирек кездесетін фигураны құрудың ережесі берілген кестені көрсетеді

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Сирек кездесетін фигуралар»

Ойын барысы. Ол балаларға фигураның қандай ерекшелігіне қарау керектігін (пішініне), сирек кездесетін фигураны құруды қандай фигурадан бастау керектігіне көмектеседі (барлық бағыттар шығатын – үшбұрышты фигурадан). Тікбұрыштан екі бағыт шығады: біреуі төртбұрышқа, екіншісі үшбұрышқа. Бұл оған кез келген тұсынан төртбұрыш пен үшбұрышты орналастыру болатындығының белгісі. Төртбұрыштан шыққан бағыт дөңгелекке келеді-оған дөңгелекті құру керек. Тікбұрыштан шыққан бағыт та дөңгелекке бағытталған-оған да дөңгелекті құру керек. Ал дөңгелектен бір де бір бағыт көрсетілмеген, сондықтан оған ештеңені құрудың керегі жоқ. Осыдан кейін әр бала блоктарды біріне бірін қоя отырып, күрделі фигура сала бастайды. Ересектер балаларды бір-бірінікіне ұқсамайтын өзінше күрделі фигуралар салуға жетелейді. Осының нәтижесінде балаларда бір-бірінікіне ұқсамайтын әртүрлі күрделі фигуралар пайда болады:

Жұмыстарының соңында балалар фигураларын салыстырып, дәлсіздіктерді анықтайды, олардың қандай затқа ұқсайтындығын анықтайды.

Қорытынды: балалар ойынға белсене қатысты. Ойын нұсқаулығы бойынша геометриялық пішіндермен балалар тапсырмаларды қиындықсыз орындады. Түрлі күрделі фигураларды балалар өз бетімен құрастырып шықты.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 28.03.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: балалардың зейінін арттыру.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын "Ілінген орамал"

Ойын барысы.

Орамал қабырғаға ілініп тұрады. Оған секіріп, қол жеткізу керек.

Жұдырыққа жасырылған орамал: Үлкендер жұдырығына оңай жасыра алады, ал баланың кішкентай алақанына жасыру қиындау. Баланың жұдырығының орнына босаған иогурт құтысын немесе басқалай жеңіл затпен алмастыруға болады. Көрсетілген нұсқау бойынша орамалды бүктеу: Ортасынан немесе квадрат етіп, конверт немесе бантик етіп орамалды бүктеуі тиіс.

Қорытынды: Ойын балалармен қызықты өтті. Ойын бойынша жеңіске жетуге әр бала ұмтылды. Нұсқаулық бойынша орамалмен ойынды балалар өздерінің шамасына қарай орындай алды. Ойын соңында балалардың көңіл күйлері көтерілді.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: Қарлығаш аралас тобы

Уақыты: 03.04.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: балалардың балабақшаны тағайындау туралы, мұнда жұмыс істейтін адамдардың мамандықтары туралы – тәрбиеші, бала күтуші, аспаз, музыкалық қызметкер туралы білімдерін кеңейту, балалардың ересектердің іс-әрекеттеріне еліктеуге, өз тәрбиеленушілеріне қамқор болуға деген ынтасын тәрбиелеу.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Балабақша»

Құрал-жабдықтар: балабақшада ойнауға қажетті барлық ойыншықтар.

Ойын барысы: Психолог балаларға балабақша ойнауды ұсынады. Қалауыңызша балаларды тәрбиеші, тәрбиеші көмекшісі, музыкалық жетекші рөліне тағайындаймыз. Балалар ретінде қуыршақтар, Жануарлар әрекет етеді. Ойын барысында олар балалармен қарым-қатынасты бақылайды, оларға қиын жағдайлардан шығудың жолын табуға көмектеседі.

Қорытынды:

Балалар рөлдік ойынға аса қызығушылықпен кірісті. Ойынның мазмұнын жылдам қабылдады. Әр бала өз рөлін аса белсенділікпен орындады. Қарым-қатынасқа баяу түсіп жүрген балалар өз достарымен тығыз байланыс орната алды. Өзара диалогты бір-бірімен рөлдік сипатта сөйлесті.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 04.04.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Геометриялық пішінді сипалап анықтау.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Көлем. Кім бірінші?»

Ойынның құрал-жабдықтары: картоннан жасалған геометриялық пішіндер.

Ойын барысы:

Баланың көзін байлайды, қолына пішін беріледі. Бала пішінді сипалап атайды.

Қорытынды: Берілген геометриялық пішіндерді балалар қолдарымен сипап дұрыс таба алды. Сипап сезу арқылы ойлау, қиялдау сезімдері дамыды. Балалардың ұсақ қол моторикасын дамыту мақсатында ойындар мен жаттығулар жүргізуге тәрбиешіге ұсыныс айтылды.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 10.04.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Ойын ес пен зейінді, назар аудара білу іскерлігін дамытуға бағытталған.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

«Жоғалған ойыншықты тап» ойыны

Ойын барысы:

Балалардың алдында үстелдің үстінде бірнеше ойыншықтар тұрады. Балалар бірнеше минут сол ойыншықтарға қарап, содан кейін теріс қарап тұрады. Сол кезде психолог ойыншықтардың біреуін тығып қояды, ал балалар сол ойыншықты табу керек. Егер жауап дұрыс болса, онда ойыншылар рөлдерімен ауысады.

Баланың көзін байлайды, қолына пішін беріледі. Бала пішінді сипалап атайды.

Қорытынды: Балалар үстел үстіне мұқият қарап, әр жоғалған ойыншықты таба алды. Ойыншықтар санын көбейтіп балаларға күрделі қылып ойын шартын өзгерттік.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 11.04.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Жылдың төрт мезгілінің өзіндік ерекшеліктерін меңгерту. Балалардың сөздік қорын, ауызекі сөйлеу мәдениетін жетілдіру. Есте сақтау қабілетін арттыру. Зейінділікке, тапқырлыққа баулу. Балаларды табиғатты қорғауға, оның сұлулығын сезіне білуге тәрбиелеу.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

«Жыл мезгілдері» ойын

Ойын барысы:

Жыл мезгілі бейнеленген суретпен жұмыс. Балаларға сурет бойынша әңгіме жүргізіледі.

Қорытынды: Балалар әр жасырынған заттың көлеңкесін таба білді. Көлеңкелерді біріктіріп, әр заттың түр сипатына анықтама бере алды.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 17.04.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Ойын баланың өзіндік бағасының жоғарылауына, ұжымдағы маңыздылығын көтеруге бағытталады.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

«Мақтаншақтар» ойыны

Ойын барысы:

Қатысушылар үлкен шеңбер жасай отырады, балаларға тапсырма беріледі. Әр бала топ алдында өзінің бір қасиетін, икемін, қабілетін, өзінің күшті жағы туралы өзінің қандай қасиеттерін жақсы көреді және мақтан етеді. Қолынан не келетінін айтып мақтанады.

Қорытынды: Балалардың өздеріне деген сенімділіктері көтерілді. Өз - өздеріне баға бере алмаған балаларды тәрбиешілерге ұсыныс айтылды. Балалардың сөздік қорларын және өз - өздеріне деген сенімдерін арттыруға ұсыныс айтылды.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 18.04.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Балаларды түстерді ажыратып атай білуге дағдыландыру. Геометриялық пішіндерді ажыратып айту. Көру, есте сақтау, ойлау қабілетін тілін дамыту. Үлкен-кіші ұғымын бекіту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

«Түрлі түсті доптар» ойыны

Ойын барысы:

Қараңдаршы балалар бізге Қуыршақ қонаққа келіпті. Өзімен бірге түрлі-түсті, әр түрлі көлемдегі доптар ала келіпті. Қуыршақ Айнұр кел төрлет. Қараңдаршы оның себетінде бірнеше доп бар екен. Олардың көлеміде әр түрлі екен. – Балалар мына доптың түсі қандай? – Көк. – Ал мына доптың түсі қандай? – Қызыл. Қызыл доптың көлемі, көк допқа қарағанда қандай? – Қызыл доп үлкен. Дұрыс айтасыздар. Ал мына доптың түсі қандай? – Сары. Доптың пішіні неге ұқсайды? – Домалаққа, дөнгелекке. Доптарды домалатсақ домалайды екен. Геометриялық пішінді көрсету. «Ұқсасын тап» ойыны. Геометриялық пішінің түсіне сай допты әкеліп қою. Түсіне қарай допты топтастыру. Енді кім Айнұр қуыршаққа арнап тақпақ айтады. Біздерде бар қуыршақ.

Бұзау қозы құлыншақ.

Қуыршақтар ойнайды.

Емес олар ұрыншақ.

Домала, доп домала,

Балшыққа тек жолама.

Жек көремін оныңды,

Бүлдіресің қолыңды. Балалар қуыршаққа тақпақтарын айтып береді.

Қуыршақ. Қандай жақсы балалар мен туралы тақпақта айтады. Менімен

ойын ойнайсыңдар ма? Менде мынадай екі себетім бар. Мына себетке үлкен допты, мына себетке кішкентай допты салуларың керек. Ойынды өте жақсы ойнай білдіңдер. Рахмет деп қоштасады. Қуыршақпен қоштасу.

Қорытынды: Ойынды балалар қызыға ойнады. Балалар доптардың түстерін, геометриялық пішіндерінді ажырата білді. Ойлау қабілетін дамытатын ойын жаттығулар жүргізу.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 24.04.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: балалардың затты тұтастай қабылдауын дамыту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Қателеспе, сиқыршы»

Құралдар: ойыншықтар, олардың мөлшері орташа болуы және бір-бірінен ерекшеленуі керек. Ағаштан жасалған шар, куб, шелек, тәрелке, қуыршақ, үйрек, балық, жеңіл машина және т.б. Сиқыршының қалпағы қатты беттен немесе бұлдан жасалады. Қалпақ баланың басына еркін сыйуы, бірақ көзіне түспеуі керек, және ойынға әсемделген дорба, ойыншықтарды салу үшін керек.

Ойынның барысы: Ең алдымен сиқыршының рөліндегі жағдаяттар беріледі. Сиқыршы көзбен көрмей қандай зат екенін таба алады. Ойынға топтың барлық балалары қатыса алады. Олар ойыншықтар тұрған орындыққа қарама-қарсы отырады. Психолог дорбадан ойыншықтарды ала отырып, балаларға оны есте сақтап қарауын өтінеді. Енді жаңа ойын басталады. Психолог өз басына қалпақты киіп, балаларына:

- Кім осындай қалпақты кесе, сол цирктағыдай сиқыр көрсетеді- деп ескертеді. Содан кейін өз жанына бала шақырып, оған қалпақ кигізіп, оларға иіліп тұрып:

- Сәлеметсіңдер ме, балалар, деп амандастырады. Балалар:

-Сәлеметсіз бе, сиқыршы, деп амандасты. Енді сиқыршыны орындыққа отырғызады. Одан кейін тағы бір баланы шақырып, дорбадан ойыншық алғызады. Ал бұл кезде сиқыршының көзі жабылып, қалпақ кигізіледі. Бала:

- Сиқыршы, сиқыршы, менің қолымдағы не? - дейді. Егер сиқыршы көрмей, қолыммен ұстаймын десе, қолына қойып:

-Қолымдағы қандай ойыншық?-деп сұрайды. Қателеспе сиқыршы!

Психолог сиқыршының басына қалпағын кигізгенде ойын басталады. Бірақ тыныштық сақтауын өтіенді. Сиқыршы қолына ойыншықты алғанда, оны қолымен сипап көру керек. Егер бала қандай ойыншық екенін таба алмай жатса, оның сезінетіндей жерлерін ұстап көрсету керек. Бала ойыншықты өзі атауы керек. Егер атай алмай жатса, балалар:

-Қандай ойыншық қолыңда?,- деп қолдау көрсету керек. Жауабын дұрыс

тапқанға қошемет көрсету керек. Осыдан кейін ол қалпағын шешіп, келесі сиқыршыны таңдайды. Сөйтіп ойын бірнеше рет жалғасады. Ойынның ережесі:

1. Петрушканың қателеспей ойыншықты табу үшін ең алдымен тыныштық сақталу керек.

2. Затты айтуға тыйым салынады.

3. Сиқыршының әрбір іс-әрекетін мұқият бақылау керек. Кім сиқыршының көңілін бөлсе, соны сиқыршы болғызбау керек.

Қорытынды: Ойынды балалар қызыға ойнады. Ойынның барлық ережесін сақтай алды. Сұрақтарға жауап беріп, берілген тапсырмаларды орындай білді.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 25.04.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

«Суреттің жалғасын тап» ойыны

Ойынның құрал-жабдықтары: жартыға бөлінген суреттер

Ойын барысы: Балалар үстелдің үстіндегі суреттердің екінші жартысын табады, затты атайды. Ұқсас заттарды топтастырады.

Қорытынды: Балалардың ойлау танымдық қабілеттерін дамытатын тапсырмалар мен жаттығулар беруге тәрбиешілерге ұсыныс айтылды.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 8.05.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

«Зат неге ұқсайды?» ойыны

Ойын барысы:

1-нұсқа. Психолог геометриялық пішінді немесе геометриялық денені балаларға көрсетеді, ал балалар оның қоршаған ортадағы қандай затқа ұқсайтындығын табады немесе естеріне түсіреді.

2-нұсқа. Психологтың үстелінің үстінде геометриялық пішіндерді немесе заттар мен суреттер жатыр. Бала суретті не затты таңдай отырып, оның қандай пішінге ұқсайтындығын айтады. Өзінің жауабын түсіндіреді.

Қорытынды: Балалар геометриялық пішіндердің атауын атай алды. 1 нұсқа бойынша қандай да бір затқа ұқсастығын айтып және өз жауаптарын түсіндірді. Мысалдар келтіріп өз нұсқаларын дәлелдеді.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: Қарлығаш аралас тобы

Уақыты: 9.05.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Қиялды дамытуға арналған ойын.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

«Қиял жалғасы» ойыны

Ойын барысы:

Психолог ойланып, балалардың назарын тақтаға аударады да өзі бірнеше сызықтарды бормен сызып қояды. (Толқын, сынық сызық, ирек т.б.) Менің қиялым бойынша осы сызықтардан алуан түрлі заттар жасауға болады. Қане, кім менің қиялымды жалғастырып өз алдыларындағы парақ қағазға сызықты сызып суретке айналдырып, не салғаны жайында әңгімелеп беруді өтінеді. Балалар жұмысын бірге талдайды.

Қорытынды: Балалар психологтың тақтаға сызған бірнеше сызықтарын түрлендіріп жалғастырды. Өз қиялдары бойынша неше түрлі суреттер алды. Әр бала өз салған суреттері бойынша әңгімелеп берді.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Балапан» кіші топ

Уақыты: 15.05.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Қиялды дамытуға арналған ойын.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

«Гүл» ойыны

Ойын барысы:

Балалар әр жерде отырады. Психолог: Балалар біз бәріміз енді өсіп келе жатқан гүлміз. Күн шықты, гүлдер жайнап ашылып өсіп келеді (қолдарын созады). Кенеттен баяу жел соға бастады ,гүлдер желмен жан-жаққа шайқалады (қолдарын жан-жаққа шайқайды). Біз мезгілде аспанға бұлт төніп, жаңбыр жауа бастайды, гүлдер тоңып, бүрісіп жабылады (қолдарымен тізелерінің үстіне қойып бүрісіп отырады). Бір уақытта қайтадан күннің көзі күлімдеп шыға бастады, сол уақытта гүлдер де құлпырып, жайнап ашыла бастайды (балалар үлкен шеңбер жасап , бір үлкен гүл шоғына жиналады).

Қорытынды: Әр айтылған сөздерге байланысты түсіндірме қимылдарды балалар бірігіп жасайды. Айтылған сөйлемдердің мағынасын түсіне алды. Психологпен бірігіп қайталап жасады.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» аралас топ

Уақыты: 16.05.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Ойлау, қиялдау қабілетін дамытатын ойын.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

«Шындыққа бір қадам» ойыны

Ойын барысы:

Балалар бір сапқа тұрады.Егер дұрыс болса бір қадам аттайды алға,дұрыс болмаса бір қадам аттайды.

-Сиырлар ұшады.

-мысықтар мяулайды.

-Жазда қар түседі

-Қыста жаңбыр жауады.

-Үлкенге орын беру керек.

-Ата-аналарды алдауға болады.

-Өтірікті досына жабуға болады.

-Шындықты айту керек.

Қорытынды: Әр сөздің мағынасына сай балалар қадам жасады. Шатасқан бала болмады.Ойын соңында балаларға мақтау сөздер айтылды

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: Қарлығаш аралас тобы

Уақыты: 20.05.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: заттарды ұстап көру арқылы атау, олардың «жұмсақ, қаттылығын анықтау» сын есімдермен зат есімдерді дұрыс тіркестіру.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

Ойын «Шаштараз»

Құрал- жабдық: шаштарының сапасы әртүрлі екі қуыршақ, екі сусабынның қалбырын; көз байлау үшін маска немесе қара түсті шарф. Ойын барысы: Балаларды «Шаштараз» ойынын ойнауға ұсыну. Келетін тұрақты келушілердің шаштары әртүрлі жұмсақ және қайратты болатындығын ескертеді. Мұнда қайратты шашты, қайратты шашқа арналған сусабынмен жуамыз, жұмсақ шашты ,жұмсақ шашқа арналған сусабынмен жуу керектігін ескертеміз.

Балаға ойнауды ұсыныңыз. «Қазір мен саған шаштарды ұстап көргіземін. Сен оны ұстап оның сапасын анықтайсың. Ойынды осы ретте жалғастырып, қорытынды ретінде шашты сапасына байланысты сусабынмен жуғызамыз.

Қорытынды: Ойынға барлық балалар қызыға қатысты. Екі қуыршаққа есім беріп, олардың түр сипатына анықтама берді. Салыстырып, балаларға қойылған сұрақтарға жауап берді.

**«Айналайын» бөбекжай-балабақша психологының 2022-2023 оқу жылындағы
балалардың таным процесін дамыту мақсатында жүргізілген түзету-дамыту
жұмыстарының
Хаттамасы**

Тобы: «Қарлығаш» кіші топ

Уақыты: 21.05.2023 жыл

Түрі: Балаларға ойындар, жаттығулар жүргізу.

Мақсаты: Балалардың логикалық ойлауын, көру арқылы есте сақтауын, ойша жұмыс істей білуін дамыту.

Өткізілу барысы: Балалармен амандасамын. Балалардың көңіл-күйін бақылаймын. Бүгінгі өткізілетін ойындарды таныстырып, ойынның нұсқаулығын түсіндіремін.

«Суреттерді аяқтайық» ойыны

Ойынның құрал-жабдықтары: суреттер

Ойын барысы: Алдын - ала тақтаға мысықтың және қоянның құлақтары салынған плакат ілініп дайындалады. Балалардың көздері шарфпен байланады да, олар кезек - кезекпен шығып, бірі денесін, бірі басын, бірі аяғын салады, осылайша жалғаса береді.

Қорытынды: Балалар ойынға қызығушылықпен қатысты. Әр бала тақтаға шығып өз қалауымен қиялындағы суретті жалғастырды. Тәрбиешілерге ұсыныс айтылды. Таным қабілеттерін дамытатын ойын тапсырмалар жүргізу.